

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๗/๒๕๕๕

วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ กรณีนายเสวต ทองรัมย์ จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ

ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้ส่งเรื่อง นายเสวต ทองรัมย์ จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๔ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

ตามคำร้องสรุปความได้ว่า นายเสวต ทองรัมย์ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายสมชาย สุนทรวัฒน์) ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ ๔๕/๒๕๔๑ เรื่อง แต่งตั้งที่ปรึกษารัฐมนตรี ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๑ ผู้ถูกร้องจึงเป็นข้าราชการการเมืองตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ และเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ (๕) มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๒๕๒ ผู้ถูกร้องเข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๔๑ จึงมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีเข้ารับตำแหน่งภายในวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑ ต่อมาผู้ถูกร้องได้ลาออกจากตำแหน่งดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๑ จึงมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ และต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๒

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้ดำเนินการตรวจสอบแล้วพบว่า ผู้ถูกร้องไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ทั้งกรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี สำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีหนังสือลับ ที่ ปช.๐๐๐๖/๓๘๓ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๔๓ แจ้งให้ผู้ถูกร้องชี้แจงข้อเท็จจริง ผู้ถูกร้องมีหนังสือลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๔๓ ชี้แจงข้อเท็จจริงว่าไม่ทราบความจริงว่าจะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการ

ทรัพย์สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และถ้าทราบคงไม่หลีกเลี่ยงที่จะปฏิบัติตามระเบียบ ต่อมาสำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีหนังสือเตือนครั้งที่ ๒ พร้อมทั้งระบุโทษ ของการไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๒๕๕ ตามหนังสือที่ ปช. ๐๐๐๖/๕๑๐ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๓ ผู้ถูกร้องมีหนังสือตอบกลับมาลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๓ เพื่อชี้แจงข้อเท็จจริง แต่มิได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินแต่อย่างใด คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาเรื่องนี้ในคราวประชุมครั้งที่ ๒๐/๒๕๕๔ วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๔ มีมติเป็นเอกฉันท์ว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบกรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามมาตรา ๒๕๕ ใน ๒ ประเด็น คือ

๑. ขอให้วินิจฉัยชี้ขาดว่า นายเสวต ทองรัมย์ จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ

๒. ขอให้วินิจฉัยว่า ห้ามมิให้นายเสวต ทองรัมย์ ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใดๆ เป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วรับเรื่องไว้พิจารณาดำเนินการต่อไป โดยมีประเด็นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอทั้งสองประเด็น

พิจารณาจากคำร้อง และเอกสารประกอบคำร้อง แล้วเห็นว่า ผู้ถูกร้องดำรงตำแหน่งที่ปรึกษา รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยเข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๑ และออกจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๑ เป็นข้าราชการการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่ง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ (๕) จึงมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้

ส่วนประเด็นที่ว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีดังกล่าวทั้ง ๓ ครั้งนั้น เห็นว่าข้ออ้างที่ผู้ถูกร้องชี้แจงต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่อ้างว่าไม่ทราบว่าหน้าที่ที่จะต้องยื่นบัญชีดังกล่าวในขณะที่ดำรงตำแหน่ง ซึ่งหากทราบคงไม่หลีกเลี่ยงที่จะปฏิบัติตามระเบียบ เพราะสมัยปฏิบัติงานในรัฐวิสาหกิจสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ก็ได้แจ้งบัญชีทรัพย์สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เนื่องจากเป็นระเบียบที่ต้องปฏิบัติ เป็นข้ออ้างที่ไม่สามารถรับฟังได้ จากข้อเท็จจริงดังกล่าวฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามระยะเวลาที่รัฐธรรมนูญกำหนด

ส่วนในประเด็นที่ว่า ห้ามมิให้ผู้ถูกร้องดำรงตำแหน่งทางการเมืองใดๆ เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง นั้น เมื่อผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีดังกล่าวต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ถูกร้องจึงต้องพ้นจากตำแหน่งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ นับตั้งแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินในกรณีเข้ารับตำแหน่ง และต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใดๆ เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันครบกำหนดดังกล่าว คือวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ และห้ามมิให้ผู้ถูกร้องดำรงตำแหน่งทางการเมืองใดๆ เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นในกรณีเข้ารับตำแหน่ง

ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ